

DAVRANIŞ PROBLEMI GÖSTEREN ÇOCUĞA NASIL YAKLAŞILMALI?

- Gelişimsel süreçte ortaya çıkabilecek bazı yanlış davranışların hangi noktada problem davranış olarak nitelendirilebileceği konusunda ebeveynler dikkatli davranmalı; problem davranışa ilişkin aşırı hoşgörü ya da ceza gibi iki uç noktadan uzak durulmalıdır.
- Anne ve babalar çocukların duygu ve düşüncelerini ifade etmesine fırsat vermeli; olumlu davranış örneklerini ise takdir etmelidirler. Tehdit etme, eleştirme, kıyaslama, baskı gibi uygulamalar yerine çocukta hangi davranışın yanlış ya da doğru olabileceğine yönelik çocuğun kendisinin karar vermesi sağlanmalıdır.
- Çocuğun sergilediği davranış probleminden hemen sonra çocukla konuşulmalı, üzerinden zaman geçmeden problem davranış çocukla birlikte değerlendirilmelidir.
- Çocukta güven duygusu geliştirilmeli ve çocuğa koşulsuz sevgi sunulmalıdır. Doktora götürülecek bir çocuğun hastanede nelerle karşılaşabileceğinin önceden anlatılması ve ailenin onun yanında olacağını söylemesi örnek gösterilebilir. Bu örnekte çocuğa önceden haber verilmeden çocuğu aşıya götürmek, hiç acımayacak demek, korkuya kapıldığında onu dinlememek güven duygusunu zedeleyecek durumlardır.
- Problem davranışlarla baş etmede olumlu çözüm yöntemleri uygulamaya konulmalıdır. Çocuk dinlenmeli, yaşanan problem davranışla ilgili çocukla konuşulmalıdır. Örneğin; olaylar çocuğun yaşına uygun biçimde hikayeleştirilip canlandırılarak doğru davranış daha kolay anlaması sağlanabilir.
- Anne ve baba ya da çocuğun çevresindeki diğer bireyler aynı kararlılığı ve tutarlılığı göstermelidirler. Zira anne ve babaların problem davranışa karşı gösterdikleri tepki davranışın devam etmesi ya da sönmesi üzerinde etkiye sahiptir.
- Çocuğun neyi yapmaması gerektiğini söylemek yerine yapabileceklerinin üzerinde durulması daha olumlu bir yaklaşım olacaktır. Örneğin; yalan söyleme demek yerine bana her şeyi anlatabilirsin demek, şiddet içeren oyunu oynamamasını söylemek yerine oynayabileceği oyunları tercih etmesi için sıralamak vb. problem davranışın ortadan kalkmasına yardımcı olacaktır.
- Çocuk ile ilgili alınan kararlarda çocuğun da söz sahibi olması sağlanmalıdır.
- Davranış problemlerinin devamı halinde bir uzmandan yardım alınmalıdır.

PATNOS REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

ADRES:

Sanayi Mah. Kerem Şahin İlkokulu
Binası Kat:1 Patnos/ AĞRI

TELEFON:

0472 616 26 26
967399@meb.k12.tr

ÇOCUKLA İLETİŞİM VE DAVRANIŞ PROBLEMLERİ

ÇOCUKLA İLETİŞİM VE DAVRANIŞ PROBLEMLERİ

Çocuklarda gözlenen bazı davranışlar gelişim döneminin bir parçasıdır. İzinsiz eşya alma, gerçek dışı olaylar anlatma, hareketlilik, inatçılık vb. problem davranışlardan bazıları gelişim döneminin bir özelliği olarak ortaya çıkabilmektedir.

Örneğin;

İki- dört yaş arası inatçılık dönemidir ve özellikle üç yaşa inat yaşı denilmektedir .

Çocuklar anne-babaları ve çevresindekiler ile ayırım yapmaksızın her zaman ve her konuda çatışmaya girebilmekte ve özellikle bir inatlaşma nöbeti süresince fikir değiştirdiğine tanık olunabilmektedir.

Gelişim döneminin bir parçası olarak çocuk tarafından sergilenen problem davranışlarda çocuk davranışın doğruluğu ve yanlışlığı hakkında bir bilgiye sahip değildir. Çocuğa yol gösterecek ve onu bilgilendirecek kişi çocuğun ailesidir.

Bunların dışında bir çocuk gelişim döneminde beklenmeyen bir davranışı davranışın yanlış olduğu ve yapmaması gerektiği söylendiği halde yapıyorsa sergilediği davranış sorunlu davranış olarak adlandırılmaktadır.

Problem davranışı belirlemek için bazı koşullar vardır. Bunun içindir ki; çocukta görülen davranış problemlerinin sıklığı ve şiddeti oldukça önemlidir. Dış baskılardan dolayı oluşan belirli bir süre sonra yok olan sürekli olmayan davranışlar problem olarak görülmemelidir.

Okulöncesi Dönemi Çocuklarında Görülen Davranış Problemleri

- Küfür Etme
- Yalan Söyleme
- Uyku Bozukluğu
- Hayvan Korkusu
- Parmak Emme
- Deprem Korkusu
- Alt Islatma
- Ölüm Korkusu
- Isırma
- Kekemelik
- Tükürme
- Okul Korkusu
- Doktor Korkusu
- Saç Yolma
- Tikler
- Uyurgezerlik
- Hırsızlık
- Alt Kirletme

Diğer uyumsuz davranışlar ise oyundan kopmama, kurallara uymama, anneye aşırı bağıllık, aşırı duygusallık, disiplin ve öğretmen otoritesine başkaldırı ve kendine güven duymama olarak belirtilmiştir.

Çocukların davranış problemleri göstermelerinde, anne baba- çocuk arasındaki etkileşimin rolü çok önemlidir.

- Anne-baba arasındaki anlaşmazlıklar
- Aile bütünlüğünün bozulması
- Çocuğun stresli bir aile ortamı içinde yetişmesi
- Yoksulluk
- Baba yokluğu,
- Ailenin çocukla yeteri kadar ilgilenmemesi
- Çocuğun uzun süre aile dışında yetiştirilmesi
- Çocuğun ebeveynlerinden biri tarafından terk edilmesi gibi nedenler çocukları olumsuz etkileyerek çocuklarda problem davranışlara sebep olabilmektedir.

Annede görülen ruhsal problemler, çocuğun anneden yeterli ilgi ve sevgiyi bulamamasına ve dolayısıyla çocukta davranış problemlerinin ortaya çıkmasına, duygusal ve bilişsel gelişiminde duraklamaya, bedensel rahatsızlıklara, depresyona, anksiyete ve korkulara, düşmanlığa, saldırganlığa, okula uyum gösterememe, dikkat eksikliği ve hiperaktivite gibi davranış problemlerine neden olabilmektedir.(Gürşimşek ve ark., 2006).

Ayrıca çocukların belli durumlarda gösterdikleri saldırgan davranışlar anne-babalar tarafından da pekiştirilirse, çocuğun saldırganlığı bir kişilik özelliği oluncaya kadar genellenebilmektedir .

